

31.8.2020

Salon sosiaali- ja terveyslautakunta

SALON KAUPUNKI

07 -09- 2020

Dnro 3386/05.00.00/2020

LASTENSUOJELUN MÄÄRÄAIKOJEN VALTAKUNNALLINEN VALVONTA

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) pyytää lastensuojelulain (417/2007) 27 a §:n perusteella kunnilta ja kuntayhtymiltä kaksi kertaa kalenterivuodessa tiedot lastensuojelulaissa säädettyjen määräaikojen noudattamisesta. THL luovuttaa keräämänsä tiedot Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle (Valvira). Valvira siirsi tiedot edelleen sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle Salon kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnan antamien tietojen osalta.

Kahdestoista tiedonkeruujakso (1.10.2019 - 31.3.2020)

Salon kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnan antamien vastausten perusteella ilmeni, että seurantajaksoilla (1.10.2019-31.3.2020) palvelutarpeen arvioinnit ylittyivät 11,1 %:ia tapauksista.

Seurantajaksoilla 1.4.2019-30.9.2019 Salon kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnan antamien vastausten perusteella ilmeni, että palvelutarpeen arvioinnit ylittyivät 13,6 %:ia tapauksista. Seurantajaksoilla 1.10.2018- 31.3.2019 Salon kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnan antamien vastausten perusteella ei ole ilmennyt ylityksiä. Seurantajaksoilla 1.4.2018-30.9.2018 Salon kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnan antamien vastausten perusteella ilmeni, että palvelutarpeen arvioinnit ylittyivät 16,6 %:ia tapauksista.

Aikaisemmat valvontatoimenpiteet

Aluehallintovirasto päätöksessään 13.8.2018 (LSAVI/4009/05.06.02/2018) kiinnitti Salon kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnan huomiota vastaisen varalle siihen, että lastensuojelulain ja sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston mukaisia määräaikoja on noudatettava palvelutarpeen arviointien aloittamisissa ja valmistumisissa. Huomion kiinnittäminen koski seurantajakson 1.10.2017-31.3.2018 määräaikojen ylityksiä.

SÄÄDÖKSET

Lastensuojelulain 26 §:n 1 momentin mukaan lastensuojeluasia tulee vireille hakemuksesta tai kun sosiaalityöntekijä tai muu lastensuojelun työntekijä on saanut muutoin tietää mahdollisesta lastensuojelun tarpeesta olevasta lapsesta.

LOUNAIS-SUOMEN ALUEHALLINTOVIKASTO

puh. 0295 018 000
fax 02 251 1820
kirjaamo.lounais@avi.fi
www.avi.fi

Turun päätoimipaikka
Itsenäisyydenaukio 2
PL 22
20801 Turku

Pykälän 2 momentin mukaan lastensuojeluasian vireille tulon jälkeen sosiaalityöntekijän tai muun lastensuojelun työntekijän on arvioitava välittömästi lapsen mahdollinen kiireellinen lastensuojelun tarve.

Pykälän 3 momentin mukaan lisäksi on tehtävä sosiaalihuoltolain 36 §:n mukainen palvelutarpeen arviointi, jollei arvioinnin tekeminen ole ilmeisen tarpeetonta. Palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä selvitetään lastensuojelun tarve, ellei asia ole selvästi luonteeltaan sellainen, ettei lastensuojelun tukitoimia tarvita.

Pykälän 4 momentin mukaan arvion lastensuojelulain mukaisten palvelujen ja tukitoimien tarpeesta tekee sosiaalityöntekijä. Sosiaalityöntekijä arvioi lapsen kasvuolosuhteita sekä huoltajien tai muiden lapsen hoidosta ja kasvatuksesta vastaavien henkilöiden mahdollisuuksia huolehtia lapsen hoidosta ja kasvatuksesta. Arviointi tehdään kyseessä olevan tapauksen olosuhteiden edellyttämässä laajuudessa. Arvioinnin tekemiseksi sosiaalityöntekijä voi tarvittaessa olla yhteydessä lapselle läheisiin henkilöihin sekä eri yhteistyötahoihin ja asiantuntijoihin siten kuin sosiaalihuoltolain 41 §:ssä säädetään.

Pykälän 5 momentin mukaan palvelutarpeen arvioinnin tekemisessä on noudatettava, mitä sosiaalihuoltolain 36 §:ssä säädetään. Arvio on aloitettava viipymättä ja saatettava loppuun ilman aiheetonta viivytystä. Arvio on aloitettava viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä asian vireille tulosta ja sen on valmistuttava viimeistään kolmen kuukauden kuluessa vireille tulosta.

Sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36 §:n 1 momentin mukaan, kun kunnallisen sosiaalihuollon palveluksessa oleva on tehtävässään saanut tietää sosiaalihuollon tarpeessa olevasta henkilöstä, hänen on huolehdittava, että henkilön kiireellisen avun tarve arvioidaan välittömästi. Lisäksi henkilöllä on oikeus saada palvelutarpeen arviointi, jollei arvioinnin tekeminen ole ilmeisen tarpeetonta.

Pykälän 2 momentin mukaan palvelutarpeen arviointi on aloitettava viipymättä ja saatettava loppuun ilman aiheetonta viivytystä. Arvioinnin tekeminen on aloitettava viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä siitä, kun asiakas, asiakkaan omainen tai läheinen tai hänen laillinen edustajansa on ottanut yhteyttä sosiaalipalveluista vastaavaan kunnalliseen viranomaiseen palvelujen saamiseksi, jos: 1) henkilö on yli 75-vuotias; 2) henkilö saa vammaisetuksista annetun lain (570/2007) 9 §:n 3 momentin 3 kohdan mukaista ylintä hoitotukea.

Pykälän 3 momentin mukaan erityistä tukea tarvitsevan lapsen palvelutarpeen arviointi on aloitettava viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä asian vireille tulosta ja arvioinnin on valmistuttava viimeistään kolmen kuukauden kuluessa vireille tulosta.

Pykälän 4 momentin mukaan arviointi tehdään asiakkaan elämäntilanteen edellyttämässä laajuudessa yhteistyössä asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa ja läheisensä sekä muiden toimijoiden kanssa. Arviointia tehtäessä asiakkaalle on selvitettävä hänen yleis- ja erityislainsäädäntöön perustuvat oikeutensa ja velvollisuutensa sekä erilaiset vaihtoehdot palvelujen toteuttamisessa ja niiden vaikutukset samoin kuin muut seikat, joilla on merkitystä hänen asiassaan. Selvitys on annettava siten, että asiakas riittävästi ymmärtää sen sisällön ja merkityksen. Arviointia

tehtäessä on kunnioitettava asiakkaan itsemääräämisoikeutta ja otettava huomioon hänen toiveensa, mielipiteensä ja yksilölliset tarpeensa. Erityistä huomiota on kiinnitettävä lasten ja nuorten sekä erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden itsemääräämisoikeuden kunnioittamiseen. Ikääntyneen väestön palvelutarpeen selvitystä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä vanhuspalvelulaissa säädetään. Lastensuojelutarpeen selvittämisestä palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä säädetään lastensuojelulaissa.

Pykälän 5 momentin mukaan palvelutarpeen arvioinnista vastaa palvelutarpeen arvioimisen kannalta tarkoituksenmukainen sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 3 §:ssä tarkoitettu sosiaalihuollon ammattihenkilö, jolle muualla laissa toisin säädetä. Erityistä tukea tarvitsevien lasten ja muiden erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden palvelutarpeen arvioinnin tekemisestä vastaa virkasuhteessa oleva sosiaalityöntekijä.

Sosiaalihuoltolain 56 §:n 1 momentin mukaan, jos sosiaalihuollon järjestämisessä tai toteuttamisessa havaitaan asiakasturvallisuutta vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia taikka toiminta on muutoin sosiaalihuoltolain vastaista, aluehallintovirasto voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Pykälän 2 momentin mukaan aluehallintovirasto voi velvoittaa kunnan tai kuntayhtymän noudattamaan 1 momentissa tarkoitettua määräystä sakon uhalla.

Sosiaalihuoltolain 57 §:n mukaan, jos sosiaalihuollon ohjauksen ja valvonnan yhteydessä todetaan, että kunta tai kuntayhtymä on sosiaalihuoltolain mukaista toimintaa järjestäessään tai toteuttaessaan menetellyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä aluehallintovirasto voi antaa kunnalle tai kuntayhtymälle taikka virheellisestä toiminnasta vastuussa olevalle virkamiehelle huomautuksen vastaisen toiminnan varalle. Aluehallintovirasto voi, jos asia ei anna aiheutta huomautukseen tai muihin toimenpiteisiin, kiinnittää valvottavan huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen.

SELVITYSPYYNTÖ

Aluehallintovirasto pyytää Salon kaupungin sosiaali- ja terveyslautakuntaa selvittämään seikat palvelutarpeen arviointien käsittelyaikojen ylittymiselle. Selvityksessä tulee kuvata konkreettisesti ne toimenpiteet, joilla saatetaan palvelutarpeen arviointien käsittelyajat lainsäädännön mukaiseksi.

Määräaika Selvitys pyydetään toimittamaan Lounais-Suomen aluehallintovirastoon Turun päätoimipaikkaan **9.10.2020 mennessä**. Määräajan noudattamatta jättäminen ei estä asian ratkaisemista.

Lisätiedot

Lisätietoja asiasta antaa sosiaalihuollon ylitarkastaja Sini Virtanen, puh. 0295 018 000 (vaihde).

Sosiaalihuollon ylitarkastaja

Sini Virtanen

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Tämä asiakirja LSAVI/6114/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSAVI/6114/2020 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Virtanen Sini 31.08.2020 11:09